

**WYDZIAŁ
EKONOMICZNO-
SOCJOLOGICZNY**
Uniwersytet Łódzki

Program studiów dla kierunku

GOSPODARKA PRZESTRZENNA

studia stacjonarne II stopnia
profil ogólnoakademicki
obowiązujący od roku akademickiego 2021/2022

*Rada Wydziału zatwierdziła projekt programu studiów 19.04.2021 r.
Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia pozytywnie zaopiniowała projekt programu studiów 07.05.2021 r.*

Spis treści

1. Kierunek studiów	3
2. Opis kierunku.....	3
3. Poziom studiów.....	3
4. Profil studiów	3
5. Forma studiów	3
6. Zasadnicze cele kształcenia i nabywane przez absolwenta kwalifikacje.....	4
7. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	5
8. Możliwość zatrudnienia i kontynuowania kształcenia	5
9. Wymagania wstępne i oczekiwane kompetencje	6
10. Dziedziny nauk i dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się.....	6
11. Kierunkowe efekty uczenia się dla danego typu kwalifikacji wraz z odniesieniem do opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK	7
12 Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy i otoczenia społecznego, wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów oraz sprawdzone wzorce międzynarodowe	8
13. Związek studiów z misją Uniwersytetu Łódzkiego i jego strategią rozwoju.....	12
14. Różnice w stosunku do innych programów studiów o podobnie zdefiniowanych celach i efektach uczenia się prowadzonych w Uniwersytecie Łódzkim.....	13
15. Plany studiów.....	13
16. Bilans punktów ECTS.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
17. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów kształcenia ..	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Kierunek studiów

GOSPODARKA PRZESTRZENNA – profil ogólnoakademicki

2. Opis kierunku

Studia na kierunku GOSPODARKA PRZESTRZENNA koncentrują się na badaniu wzajemnych współzależności między społeczeństwem (człowiekiem), gospodarką i przestrzenią. Umożliwiają zdobycie specjalistycznej, interdyscyplinarnej wiedzy (ekonomicznej, przyrodniczej, społecznej, technicznej) z zakresu przestrzennej organizacji rozwoju społecznego i gospodarczego. Doświadczona kadra dydaktyczna (ponad 20 lat tradycji w kształceniu w zakresie gospodarki przestrzennej), aktualne treści kształcenia i szeroki zakres zajęć terenowych wraz z aktywnie działającymi kołami naukowymi umożliwiają rozwój własnych zainteresowań oraz łączenie wiedzy teoretycznej z umiejętnościami praktycznymi. Atrakcyjność nowego kierunku polega na dostosowaniu treści i form kształcenia do potrzeb rynku i praktyki gospodarczej.

W ramach studiów studenci nabywają pogłębioną wiedzę umożliwiającą zrozumienie i interpretację złożonych procesów ekonomicznych i społecznych towarzyszących gospodarowaniu przestrzenią w ujęciu lokalnym, regionalnym, krajowym ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań środowiska przyrodniczego. Rozwijane w ramach studiów umiejętności pozwalają studentom na aktywne uczestnictwo w rozwoju społeczności lokalnych i społeczeństwa obywatelskiego, jak również wyrabiają postawę świadomego kształtowania środowiska przestrzennego ludzi zgodnie z ich potrzebami, możliwościami technicznymi, a także zasadami ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Absolwent nabywa ponadto kompetencje analityczne, metodologiczne oraz społeczne istotne z perspektywy współczesnej gospodarki oraz przyszłych pracodawców.

Szczególną wartością studiów na kierunku Gospodarka Przestrzenna jest możliwość łączenia wiedzy teoretycznej z praktyką poprzez uczestnictwo w ćwiczeniach terenowych, jak również w projektach i różnych aktywnościach realizowanych w ramach dwóch kół naukowych funkcjonujących w Instytucie Gospodarki Przestrzennej, tj. SKN SPATIUM i SKN REAL ESTATE).

Dobrze rozwinięta współpraca międzynarodowa Instytutu Gospodarki Przestrzennej z międzynarodowymi ośrodkami naukowo-badawczymi pozwala czerpać z dobrych doświadczeń, wzmacniać aktualność przekazywanych treści programowych i wysoką jakość kształcenia.

3. Poziom studiów

Studia drugiego stopnia

4. Profil studiów

Profil ogólnoakademicki

5. Forma studiów

Studia stacjonarne

6. Zasadnicze cele kształcenia i nabywane przez absolwenta kwalifikacje

Absolwent kierunku Gospodarka przestrzenna dysponuje podstawową wiedzą teoretyczną i praktyczną z zakresu dziedziny nauk społecznych i dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych. Celem głównym procesu kształcenia jest dostarczenie interdyscyplinarnej i pogłębionej wiedzy oraz umiejętności i kompetencji z zakresu kształtowania rozwoju miast i regionów. Cel ten zostaje osiągnięty poprzez odpowiednią organizację procesu dydaktycznego, tj. treści uczenia (zakres merytoryczny poszczególnych przedmiotów), dobór form realizacji zajęć (wykłady, ćwiczenia, laboratoria, warsztaty, lektoraty) oraz zapewnienie kadry realizującej proces kształcenia. Istotnym elementem programu studiów są wybieralne przedmioty monograficzne (umożliwiające rozwój zainteresowań studentów), w tym prowadzone w języku obcym, umożliwiające pogłębienie i poszerzenie wiedzy zgodnie z potrzebami rynku pracy, zdobycie umiejętności językowych i kompetencji społecznych z różnych obszarów gospodarki przestrzennej.

Ogólnie ujmując absolwent studiów II stopnia na kierunku Gospodarka Przestrzenna zna i rozumie:

- wybrane fakty i zjawiska oraz dotyczące je metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dziedziny nauk społecznych, nauk ścisłych i przyrodniczych;
- główne tendencje rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych oraz nauk ścisłych i przyrodniczych;
- fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji;
- ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania działalności zawodowej z wiązanej z kierunkiem Gospodarka Przestrzenna, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego;
- podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości;
- specjalistyczną terminologię używaną w ekonomii i zna możliwości jej zastosowania w obszarze nauk społecznych;

Absolwent studiów II stopnia na kierunku Gospodarka przestrzenna wykorzystując posiadaną wiedzę potrafi:

- pełnić rolę eksperta, umiającego m.in. analizować współczesne zjawiska i trendy w skali lokalnej, regionalnej i europejskiej oraz łączyć dążenia społeczne z wymaganiami zrównoważonego rozwoju;
- formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy i innowacyjnie wykonywać zadania poprzez właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywać oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji;
- dobierać oraz stosować właściwe metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne;
- prowadzić interdyscyplinarne analizy przestrzenne oraz opracować prognozy i symulacje różnych wariantów rozwoju przestrzennego w oparciu o wyspecjalizowane modele z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi, oraz przystosować istniejące lub opracować nowe metody i narzędzia;
- formułować i testować hipotezy dotyczące prostych problemów badawczych;

- komunikować się na tematy specjalistyczne z różnymi kręgami odbiorców oraz posiada umiejętności inicjatora i organizatora życia społecznego potrafiącego współpracować z lokalną społecznością;
- kierować pracą zespołu i współdziałać z innymi osobami i pełnić różne role w zespole;
- samodzielnie realizować własny proces uczenia się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie;
- prowadzić debaty;
- posługiwać się językiem obcym na poziomie B2

Absolwent studiów II stopnia na kierunku Gospodarka przestrzenna posiada następujące kompetencje społeczne:

- krytycznie oceniać posiadaną wiedzę i odbierane treści;
- uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- staje się świadomym i aktywnym aktorem rozwoju społeczności lokalnych i społeczeństwa obywatelskiego, inicjuje działania na rzecz interesu publicznego;
- myśli i działa w sposób przedsiębiorczy;
- w sposób odpowiedzialny pełni swoją rolę zawodową, dbając o dorobek zawodowy, przestrzegając zasad etyki zawodowej.

7. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta

Magister. Osiągnięcie wszystkich założonych w programie kierunku Gospodarka przestrzenna efektów uczenia się jest warunkiem uzyskania kwalifikacji poświadczonych dyplomem magistra.

8. Możliwość zatrudnienia i kontynuowania kształcenia

Absolwenci są przygotowani do pracy w: jednostkach administracji samorządowej i rządowej, w organizacjach pozarządowych, pracowniach projektowych, przedsiębiorstwach związanych z gospodarką przestrzenną, w tym działających w dziedzinie inwestycji i nieruchomości, agencjach rozwoju, w firmach konsultingowych, doradczych i zajmujących się pozyskiwaniem funduszy unijnych, firmach otoczenia biznesu, instytucjach badawczych i ośrodkach badawczo-rozwojowych, instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu gospodarki przestrzennej oraz instytucjach Unii Europejskiej. Mają również kompetencje do pełnienia roli doradcy i negocjatora w kreowaniu współpracy publiczno-prywatnej, w rozwiązywaniu konfliktów przestrzennych oraz w zakresie współpracy regionalnej.

- Posługując się Klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania wskazać można przykładowe specjalności i zawody, w których pracować mogą absolwenci kierunku: 1111 Przedstawiciele władz publicznych w tym: 111103- Przedstawiciel władzy samorządowej (marszałek, starosta, radny);

- 1112 (Wyżsi urzędnicy administracji rządowej),
- 1113 (Wyżsi urzędnicy władz samorządowych w tym: 111301 Wyższy urzędnik samorządowy ;
- 1114 Zawodowi działacze organizacji członkowskich w tym: , 111401 -Zawodowy działacz organizacji komercyjnej; 111403- Zawodowy działacz organizacji pozarządowej; 111404- Zawodowy działacz organizacji profesjonalnej;
- 1213 Kierownicy do spraw strategii i planowania w tym: 121302 - Kierownik do spraw strategicznych i planowania; 121303- Naczelnik/kierownik wydziału;
- 2133 Specjaliści do spraw ochrony środowiska w tym: 213301- Audytor ekologiczny; 213303- Specjalista ochrony środowiska;
- 2422 Specjaliści do spraw administracji i rozwoju w tym: 242102- Koordynator projektów unijnych; 242109- Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy ; 241202 – Animator gospodarczy do spraw rozwoju regionalnego; 242217- Specjalista administracji publicznej; 242223- Specjalista do spraw planowania strategicznego;
- 2631 Ekonomiści w tym: 263101-Ekonometryk; 263102-Ekonomista;

Po ukończeniu studiów absolwent ma możliwość kontynuacji nauki na studiach trzeciego stopnia, studiach podyplomowych i kursach doszkalających.

9. Wymagania wstępne i oczekiwane kompetencje

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia drugiego stopnia powinien posiadać wiedzę o procesach społeczno-gospodarczo-przestrzennych zachodzących w układach lokalnych i regionalnych. Ponadto powinien posiadać umiejętności analityczne, zdolności obserwowania zdarzeń i wyciągania wniosków. Powinien posiadać umiejętności formułowania i rozwiązywania problemów z zakresu gospodarki przestrzennej oraz zdolności wyrażania własnych opinii i czynnego udziału w debatach.

Zasady rekrutacji (w tym limity przyjęć na studia) są corocznie ustalane na podstawie uchwały Rady Wydziału i uchwały Senatu UŁ. Rekrutacja na studia drugiego stopnia na prowadzona jest w oparciu o postępowanie konkursowe (na podstawie konkursu dyplomu studiów licencjackich, inżynierskich, magisterskich).

10. Dziedziny nauk i dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się

W programie studiów kierunku *Gospodarka przestrzenna* uwzględniono efekty uczenia odnoszące się do Dziedziny nauk społecznych (dziedzina wiodąca) oraz Dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych. Udział tych dziedzin w efektach uczenia liczony udziałem punktów ECTS jest następujący:

- dziedzina nauk społecznych: 90% (z czego 60% efektów uczenia i punktów ECTS odnosi się do dyscypliny naukowej: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna a 30% do ekonomii i finansów),
- dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych: 10% (dyscyplina naukowa: nauki biologiczne).

11. Kierunkowe efekty uczenia się dla danego typu kwalifikacji wraz z odniesieniem do opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK

Proces uczenia na studiach drugiego stopnia kierunku *Gospodarka przestrzenna o profilu ogólnoakademickim* uwzględnia rozwiązania koncepcji bolońskiej i zapewnia studentowi otrzymanie odpowiedniej wiedzy kierunkowej oraz wykształcenie umiejętności i kompetencji niezbędnych przyszłym pracownikom służb publicznych, decydentom i menadżerom samorządów terytorialnych oraz organizatorom życia publicznego, a także podmiotów prywatnych współpracujących z sektorem publicznym.

Szczegółowy opis efektów uczenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku *Gospodarka przestrzenna* z odniesieniem do Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego przedstawiono w tabeli nr 1. Efekty uczenia zakładane dla kierunku *Gospodarka przestrzenna* uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej i zawodowej w obszarze gospodarki przestrzennej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

Tabela 1. Efekty uczenia na kierunku studiów *Gospodarka przestrzenna* (studia drugiego stopnia) z odniesieniem do Polskiej Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego

Symbole efektów uczenia na kierunku <i>Gospodarka przestrzenna</i>	Opis kierunkowych efektów uczenia po ukończeniu studiów II stopnia na kierunku <i>Gospodarka przestrzenna - profil ogólnoakademicki</i>	Odniesienie do składnika opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK
WIEDZA		
06GP-A2_W01	zna specjalistyczną terminologię oraz w pogłębionym stopniu rozumie główne tendencje rozwojowe w zakresie ekonomii i gospodarki przestrzennej	P7S_WG P7U_W
06GP-A2_W02	w pogłębionym stopniu zna zjawiska i procesy rozwoju i gospodarowania w przestrzeni w kontekście współczesnych teorii	P7S_WG P7U_W
06GP-A2_W03	posiada pogłębioną wiedzę objaśniającą mechanizmy i determinanty procesów ekonomicznych i społecznych, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych w kontekście fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji	P7S_WK P7U_W
06GP-A2_W04	ma pogłębioną oraz uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat metod ilościowych i jakościowych pozwalających badać przebieg głównych tendencji rozwojowych, skalę i konsekwencje zmian zachodzących w przestrzeni w różnych wymiarach: lokalnym, regionalnym, globalnym	P7S_WG P7U_W
06GP-A2_W05	ma pogłębioną wiedzę na temat metod i narzędzi pozwalających opisać złożone zależności w gospodarce przestrzennej	P7S_WG P7U_W
06GP-A2_W06	zna zasady formy i możliwości ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P7S_WK P7U_W
UMIEJĘTNOŚCI		
06GP-A2_U01	potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane z właściwie dobranych źródeł do rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów społeczno-gospodarczych i przyrodniczych	P7S_UW P7U_U
06GP-A2_U02	potrafi prowadzić interdyscyplinarne pogłębione analizy przestrzenne oraz opracowywać symulacje z wykorzystaniem lub przystosowaniem zaawansowanych metod i narzędzi, w tym technik informacyjno-komunikacyjnych	P7S_UW P7U_U
06GP-A2_U03	potrafi analizować złożone zjawiska społeczne, formułować hipotezy badawcze i weryfikować je z zastosowaniem zaawansowanych metod badawczych	P7S_UW P7U_U
06GP-A2_U04	sprawnie posługuje się systemami normatywnymi, normami i regulami w celu	P7S_UW

	rozwiązywania problemów z obszaru Gospodarki Przestrzennej	P7U_U
06GP-A2_U05	posiada umiejętność analizowania złożonych zjawisk i procesów w zakresie gospodarki przestrzennej oraz ich krytycznej oceny, syntezy i twórczej interpretacji	P7S_UW P7U_U
06GP-A2_U06	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania prac pisemnych oraz prezentacji	P7S_UK P7U_U
06GP-A2_U07	ma umiejętności językowe na poziomie B2+ w zakresie terminologii wykorzystywanej w problematyce badawczej z zakresu gospodarki przestrzennej	P7S_UK P7U_U
06GP-A2_U08	potrafi odpowiednio zaplanować i określić priorytety, kierować pracą zespołu i współdziałać z innymi oraz pełnić rolę lidera	P7S_UO P7U_U
06GP-A2_U09	potrafi prowadzić i brać udział w dyskusjach, publicznie wyrażać swoje stanowisko, bronić poglądów i komunikować się w oparciu o posiadaną specjalistyczną wiedzę	P7S_UK P7U_U
06GP-A2_U10	rozumie potrzebę ciągłego uczenia się i potrafi samodzielnie planować rozwoju własnych kompetencji oraz umie inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	P7S_UU P7U_U
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
06GP-A2_K01	zna wartość swojej wiedzy i jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy oraz zasięgania opinii ekspertów w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych na rzecz rozwoju zrównoważonego	P7S_KK P7U_K
06GP-A2_K02	wykazuje się przedsiębiorczością, a także otwartością na zmiany i świadomością konieczności dostosowywania się do zmieniającego się otoczenia	P7S_KO P7U_K
06GP-A2_K03	potrafi organizować i koordynować pracę na rzecz interesu publicznego	P7S_KO P7U_K
06GP-A2_K04	staje się świadomym i aktywnym aktorem rozwoju społeczności lokalnych i społeczeństwa obywatelskiego	P7S_KO P7U_K
06GP-A2_K05	umie postępować zgodnie z zasadami społecznymi i etyki pełniąc role zawodowe, jest gotów do rozwijania dorobku zawodu	P7S_KR P7U_K

W Uniwersytecie Łódzkim każdy student ma obowiązek zaliczenia e-kursu z zakresu prawa autorskiego w pierwszym semestrze nauki. Szkolenie przeznaczone jest do samokształcenia. Niezależnie od tego po ukończeniu studiów na kierunku Gospodarka Przestrzenna absolwent osiągnie następujące efekty uczenia się z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego:

- zna zasady formy i możliwości ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości (06GP-A2_W06);
- umie postępować zgodnie z zasadami społecznymi i etyki pełniąc role zawodowe, jest gotów do rozwijania dorobku zawodu (06GP-A2_K05).

12 Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy i otoczenia społecznego, wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów oraz sprawdzone wzorce międzynarodowe

W dokumentach strategicznych dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego podkreśla się, że potrzebujemy gospodarki inteligentnej, zrównoważonej i sprzyjającej włączeniu społecznemu. Wskazane w nich zadania określają priorytety dla przyszłego rozwoju i są one ze sobą powiązane. Inteligentny rozwój oznacza zwiększenie roli wiedzy i innowacji, które są czynnikami stymulującymi i determinującymi rozwój kraju, regionu, gmin. Wymaga to m.in. wspierania transferu innowacji i wiedzy w gospodarce, które będą sprzyjać racjonalizatorskim rozwiązaniom przyczyniającym się do zwiększenia wzrostu dobrobytu, tworzenia nowych miejsc

pracy i rozwiązywania problemów społeczno – gospodarczych w różnych przekrojach przestrzennych. Zrównoważony rozwój wiąże się z budowaniem zrównoważonej i konkurencyjnej gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów. Natomiast rozwój eliminujący ekskluzję społeczną oznacza dbałość o obywateli poprzez zapewnienie im m.in. bezpieczeństwa na rynku pracy poprzez zatrudnialność, a to wymaga inwestowania w kwalifikacje, w zdrowie, doradztwa i ochrony socjalnej. Podjęcie ww. działań ma pomóc ludziom przewidywać zmiany i radzić sobie z nimi oraz móc budować spójne społeczeństwo¹. Ich realizacja powinna być konsekwentna, spójna zarówno na obszarach wiejskich i miejskich. Obserwowane i sygnalizowane problemy w wielu obszarach gospodarczych i społecznych wymagać będą podnoszenia atrakcyjności miast, wzmocnienia demokracji i partycypacji, poprawy stanu środowiska i jakości życia, ograniczenia zużycia zasobów nieodnawialnych i emisji zanieczyszczeń, zwiększenia efektywności wykorzystania energii, rozwoju jej źródeł odnawialnych i recyklingu surowców i materiałów.² Dynamizacja zrównoważonego rozwoju i związane z tym zmiany społeczno-gospodarcze oraz rozwój zielonych technologii może prowadzić do powstania niedoboru odpowiednich umiejętności, kwalifikacji na rynku pracy. Powstała sytuacja wymagać będzie podejmowania wielowątkowych działań w tym lepszego łączenia rezultatów procesu kształcenia z potrzebami rynku pracy.

Program studiów drugiego stopnia na kierunku Gospodarka Przestrzenna (profil ogólnoakademicki) uwzględnia potrzeby współczesnego rynku pracy oraz wzorce krajowe i międzynarodowe odpowiadając na potrzeby wyżej opisanego.

Potrzeby rynku pracy zostały zdiagnozowane na podstawie:

- wymagań sformułowanych przez *Partnerów Merytorycznych Kierunku, Ekspertów i Konsultantów Zewnętrznych* (m.in. Urząd Miasta Łodzi, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego, Urząd Marszałkowski Miasta Łodzi, Miejska Pracownia Urbanistyczna, Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Niebostan, Winery Management, Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego);
- badań sondażowych przeprowadzonych w 27 instytucjach miejskich (luty-marzec 2015) wśród pracowników administracji publicznej szczebla menadżerskiego na terenie województwa łódzkiego;
- analizy kompetencji kluczowych, opracowanych przez Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich (MPiPS) w ramach projektu systemowego pn. „*Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców*”³, na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych (*projekt PIAAC, OECD*)⁴;

¹ Strategia Europa 2020, https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_PL_ACT_part1_v1.pdf, data wejścia: 10.11.2018

² Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, *Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich*. .

³ *Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców*, <http://crzl.gov.pl/projekty-systemowe-zakonczone/rynek-pracy/rozwijanie-zbioru-krajowych-standardow-kompetencji-zawodowych-wymaganych-przez-pracodawcow>, data wejścia: 26.04.2015.

⁴ *Umiejętności Polaków - wyniki Międzynarodowego Badania Kompetencji Osób Dorosłych (PIAAC)*, Raport przygotowany w ramach projektu systemowego *Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego*, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego realizowanego przez Instytut Badań Edukacyjnych, <http://eduentuzjasci.pl/images/stories/publikacje/ibe-raport-PIAAC-2013.pdf>, data wejścia: 10.11.2018.

- analizy kompetencji i kwalifikacji poszukiwanych przez pracodawców – na podstawie raportu z badania zrealizowanego w 2012 r. przez SGH, *American Chamber of Commerce* oraz firmę doradczą *Ernst&Young*⁵, publikacji dotyczących kariery ww. sektorach ekologicznych⁶, na podstawie wyników, analizy zapotrzebowania na zawody związane z *zieloną gospodarką*⁷ oraz *ofert pracy*⁸ zw. z zawodami w opisanym sektorze;
- *wymagań w zakresie kompetencji i kwalifikacji*⁹ osób podejmujących pracę w zawodach w obszarze zielonej gospodarki, w tym obszarów miejskich;
- analizy raportów z badań rynku pracy oraz wynagrodzeń w wybranych sektorach, w tym w szczególności w usługach w tym w zakresie tzw. zielonych miejsc pracy (m.in. raporty Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych, Sedlak & Sedlak, Grafton Recruitment, Antal International, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi);
- analizy wyników badań ankietowych pozyskanych w ramach realizacji projektu "Wiedza, Kompetencja i Zatrudnienie - dostosowanie programów studiów na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ do potrzeb rynku pracy". Projekt finansowany ze środków POKL (nr 04.01.01-00-101/14), 2014-2015 – Celem badań była identyfikacja potrzeb oraz oczekiwań potencjalnych pracodawców wobec programu studiów na kierunku Gospodarka Przestrzenna oraz sylwetki absolwentów tego kierunku;
- analizy ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez uczestników studiów stacjonarnych I i II stopnia kierunku Gospodarka Przestrzenna prowadzonych na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym oraz badań przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych, we wszystkich miastach na prawach powiatów i gmin miejsko-wiejskich w województwie łódzkim;
- wyników badań (badania ankietowe oraz badania metodą World Café) realizowanych wśród studentów kierunku Gospodarka Przestrzenna na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym w których wzięło udział 168 studentów I stopnia oraz 140 studentów II stopnia. Badania zrealizowano dwukrotnie w rocznych odstępach czasu (2013/2014, 2014/ 2015)¹⁰.
- analizy raportów Akademickiego Biura Karier Zawodowych UŁ „*Monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego*”;

⁵ *Kompetencje i kwalifikacje poszukiwane przez pracodawców wśród absolwentów szkół wyższych wchodzących na rynek pracy*, wyniki badania przeprowadzonego przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie, Amerykańską Izbę Handlu w Polsce oraz Ernst & Young Warszawa, maj 2012, http://firma.sgh.waw.pl/pl/Documents/RKPK_raport_2012.pdf, data wejścia: 12.11.2018.

⁶ http://ec.europa.eu/news/employment/140702_pl.htm, data wejścia: 10.11.2018.

⁷ *Analiza zapotrzebowania na zawody związane z zieloną gospodarką w subregionie płockim*, Raport końcowy zrealizowany w ramach projektu *Zielony potencjał subregionu płockiego szansą rozwoju rynku pracy*, Płock, listopad 2012.

⁸ <http://www.portal.zielonypotencjal.pl/offer>, data wejścia: 09.11.2018.

⁹ <http://www.portal.zielonypotencjal.pl/jobs>, data wejścia: 09.11.2018.

¹⁰ Szerzej Agata Aleksandrowicz, *Gospodarka Przestrzenna jako obszar budowania kadr dla zarządzania rozwojem. Przykład kształcenia na kierunku Gospodarka Przestrzenna na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym na Uniwersytecie Łódzki*, Łódź 2015, praca magisterska (maszynopis). Promotor A. Rzeńca, Katedra Gospodarki Regionalnej i Środowiska, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki

- wyników badań świadomości¹¹ i zachowań ekologicznych Polaków realizowanych w ramach nowego wieloletniego programu badawczego Ministerstwa Środowiska;
- analizy raportów Narodowego Centrum Badań i Rozwoju realizowanych przez spółkę Agrotec pt. „Analiza zapotrzebowania gospodarki na absolwentów kierunków kluczowych w kontekście realizacji strategii Europa 2020” w ramach badań ewaluacyjnych finansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2012 i 2014;
- analizy Rezolucji Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie przyjęcia Agendy rozwojowej po roku 2015 pt. „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”, w szczególności realizacji celu 11. uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu.
- analiz raportów kwartalnych Barometr ManpowerGroup Perspektyw Zatrudnienia zawierających wyniki badania opinii pracodawców na temat popytu na pracę. Raporty ManpowerGroup są opracowywane na podstawie wywiadów indywidualnych z ponad 65 000 pracodawców z ponad 40 krajów, którzy reprezentują firmy prywatne i organizacje z sektora publicznego. W Polsce badanie prowadzone jest na reprezentatywnej próbie 750 pracodawców¹²;
- analizy kwalifikacji i kompetencji zawartych w raportach realizowanego projektu Bilans Kapitału Ludzkiego (BKL). Projekt ten dotyczy monitoringu zapotrzebowania na kompetencje na rynku pracy. Realizowany jest od 2009 r. przez PARP i ekspertów z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Pierwsza edycja BKL zakończyła się w 2015. Od 2016 r. rozpoczęła się realizacja kolejnego cyklu badań, która zakończy się w 2023 r. Badania te są przekrojowe – dostarczające ogólnych informacji o sytuacji na rynku pracy oraz badania branżowe w trzech sektorach: finansowym, IT oraz turystyki, których celem jest pogłębienie wiedzy nt. potrzeb kwalifikacyjno-zawodowych w branżach, w których zostały utworzone Sektorowe Rady ds. Kompetencji¹³.

Z analizy wskazanych wyników badań wynika że w kraju potrzebni są nowocześni eksperci z dyscypliny Gospodarka Przestrzenna posiadający Kreowane dla nich miejsca pracy będą funkcjonować w sektorze publicznym, prywatnym pozarządowym. Pełnić oni mogą znaczącą rolę w osiąganiu zasady zrównoważonego rozwoju UE oraz w rozwoju konkurencyjności i innowacyjności w wielu obszarach gospodarki, co jest warunkiem osiągnięcia celów strategii: „Europa 2020”, „Unia innowacji” czy „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”. Rozwój oparty o innowacje jest jednocześnie jednym z priorytetów długookresowej transformacji województwa łódzkiego w region oparty na wiedzy (LORIS PLUS, 2013-2020).

¹¹ Ministerstwo Środowiska (2014), *Badanie świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski*, https://www.mos.gov.pl/arttykul/4770_badania_swiadomosci/18296_badanie_swiadomosci_ekologicznej.htm, data wejścia: 12.11.2018.

¹² Wszystkie raporty dostępne są na stronie www.manpowergroup.pl

¹³ Wyniki wszystkich badań zawarte są w raportach dostępnych na stronie <https://www.parp.gov.pl/component/site/site/bilans-kapitalu-ludzkiego>, data wejścia 18.01.2021.

Opracowując efekty uczenia uwzględniono Standardy Kwalifikacyjne (opis wymagań dotyczący wiedzy, umiejętności, kompetencji i pożądanych postaw pracowników w zawodzie specjalistów, głównych specjalistów, inspektorów, podinspektorów, referentów, naczelników), które dotyczą również pracowników, np. w instytucjach ochrony środowiska, w Biurach Strategii Miasta, Wydziałach Planowania Przestrzennego czy też w Biurach Rozwoju Miasta. Wymienione wyżej Standardy Kwalifikacyjne są ujęte w *Bazie opisów standardów kwalifikacji*¹⁴ i odpowiadają *Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów ISCO*¹⁵. Ponadto, poza wskazanymi zawodami uwzględniono także wymagania dotyczące innych wybranych zawodów w Polsce, np. Specjalistów do spraw planowania strategicznego, Specjalistów ochrony środowiska, Ekologów czy też Edukatorów ekologicznych oraz podobnych i pokrewnych zawodów w *Europie*¹⁶.

Przy opracowaniu zbioru efektów uczenia wykorzystano także wzorce zagraniczne, w tym w szczególności w odniesieniu do kształcenia w zakresie ekologicznego, zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju miast we Francji¹⁷, w Szwecji¹⁸, Austrii¹⁹ i Norwegii²⁰.

13. Związek studiów z misją Uniwersytetu Łódzkiego i jego strategią rozwoju

Studia prowadzone na kierunku Gospodarka Przestrzenna wpisują się w misję i strategię rozwoju Uniwersytetu Łódzkiego i Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego. Misją Uniwersytetu Łódzkiego jest budowanie doskonałości naukowej oraz, poprzez doskonałość dydaktyczną, umożliwienie osiągnięcia sukcesu swoim studentom, ich rozwój jako światłych i odpowiedzialnych obywateli, oddanych w swoim życiu czynieniu wspólnego dobra. Uniwersytet Łódzki kładzie ogromny nacisk na rozwój wiedzy oraz kształcenie wysokiej klasy specjalistów, zgodnie z wymaganiami rynku pracy, wspierające innowacyjność i konkurencyjność gospodarki oraz sprawowanie władzy w oparciu o wiedzę.

Kierunek odpowiada na wyzwania i zmiany jakie zachodzą w otoczeniu Uniwersytetu (m.in. zmiany demograficzne, gospodarcze, technologiczne, dotyczące środowiska przyrodniczego). Promując ideę zrównoważonego rozwoju, bezpośrednio odnosi się do odpowiedzialności za środowisko i za przyszłe pokolenia, eksponuje wartości przyjęte przez Uniwersytet Łódzki – odpowiedzialność, innowacyjność, otwartość, profesjonalizm i nowoczesność. Jest szansą na wzmocnienie pozycji konkurencyjnej uczelni na rynku edukacyjnym.

Kierunek Gospodarka przestrzenna jest kierunkiem interdyscyplinarnym, a wiedza przekazywana w ramach procesu kształcenia ma istotne znaczenie w długookresowym rozwoju społeczno-gospodarczym miast, gmin i regionów. Program kształcenia pozwala studentom na

¹⁴ <http://www.kwalifikacje.praca.gov.pl/>, data wejścia: 09.01.2018.

¹⁵ <http://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/>, data wejścia: 09.11.2018.

¹⁶ <http://www.allen-york.com/europe>, data wejścia: 12.11.2018.

¹⁷ <http://polytech.univ-tours.fr/formations/research-master-planning-and-sustainability-urban-and-regional-planning-423990.kjsp>, data wejścia: 10.11.2018.

¹⁸ <http://www.masterstudies.com/Master-Programme-in-European-Spatial-Planning-and-Regional-Development/Sweden/Blekinge-Institute-of-Technology/>, data wejścia: 10.11.2018.

¹⁹ <http://www.masterstudies.com/Master-Environmental-and-Sustainability-Management/Austria/IMC-Krems/>, data wejścia: 10.11.2018.

²⁰ <http://www.studyinnorway.no/Masters-and-Bachelor-course-search/Programme/Master-of-Science-in-Urban-Ecological-Planning>, data wejścia: 10.01.2018.

zdobywanie umiejętności i wiedzy na temat procesów społecznych, gospodarczych i przestrzennych zachodzących w określonym terytorium. Umożliwia to rozwiązywanie różnorodnych i praktycznych problemów zarówno w środowisku lokalnym, jak i regionalnym. O randze kierunku Gospodarka przestrzenna świadczy po pierwsze kadra znakomitych naukowców realizujących zajęcia, po drugie, długoletnia współpraca z władzami wielu gmin, miast i regionu województwa łódzkiego, prowadzona w ramach projektów badawczych i aplikacyjnych.

Strategia UŁ kładzie nacisk na umiędzynarodowienie uczelni poprzez zwiększenie obecności UŁ na europejskim rynku edukacyjnym i naukowo badawczym. Instytut Gospodarki Przestrzennej współpracuje na szczeblu międzynarodowym oraz międzyuczelnianym. Kadra dydaktyczna kierunku Gospodarka przestrzenna posiada szeroką współpracę z innymi uczelniami. Prowadzi badania naukowe przy współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi i zespołami eksperckimi, partnerami biznesowymi, jednostkami sektora publicznego oraz organizacjami *non-for-profit*.

Zgodnie z założeniami strategii UŁ kierunek Gospodarka przestrzenna stwarza optymalne warunki dla rozwoju zainteresowań studentów. Umożliwiają to m.in. dwa koła naukowe: SKN SPATIUM i SKN REAL ESTATE funkcjonujące w ramach Instytutu Gospodarki Przestrzennej.

14. Różnice w stosunku do innych programów studiów o podobnie zdefiniowanych celach i efektach uczenia się prowadzonych w Uniwersytecie Łódzkim

Program kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna prowadzony na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym wyróżnia się w Uniwersytecie Łódzkim interdyscyplinarnym kształceniem, łączącym treści kształcenia z dziedziny nauk społecznych oraz nauk ścisłych i przyrodniczych. Zaletą i wyróżnikiem jest stworzenie programu czerpiącego wiedzę i umiejętności z kilku obszarów nauki. Oferuje szeroką gamę przedmiotów z zakresu nauk ekonomicznych, gospodarki przestrzennej i ochrony środowiska.

Kierunek Gospodarka przestrzenna jest odrębną i specyficzną propozycją edukacyjną z punktu widzenia efektów kształcenia, jak i treści oraz form realizacji zajęć. Jest unikatową ofertą kształcenia zarówno w skali Uniwersytetu Łódzkiego, jak i w skali kraju. Jego głównym wyróżnikiem jest silne osadzenie i powiązanie treści kształcenia z dyscypliną ekonomia i finanse.

15. Plany studiów

Plany studiów (w formie kalkulatora ECTS) zawierają informacje o realizacji programu studiów w toku studiów, w tym w szczególności o zajęciach w poszczególnych semestrach, ich wymiarze godzinowym, formach i przypisanych im punktach ECTS.

Plan studiów

kierunek studiów: **gospodarka przestrzenna**

profil studiów: **ogólnoakademicki**

stopień: **II**

forma studiów: **stacjonarne**

od roku: **2021/22**

rok	semestr	Przedmiot	KOD	Szczegóły przedmiotu								Forma zaliczenia	ECTS	nazwa modułu do którego należy przedmiot
				ilość godzin										
				wykład	ćwiczenia	warsztat	laboratorium	seminarium	lektorat	Razem				
I	1	Ekonomia środowiska			28						28	Z	5	MP
	1	Ekonomia społeczna			14						14	Z	2	MP
	1	Prawo publiczne		28							28	Z	4	MP
	1	Polityka regionalna		28	14						42	E	5	MP
	1	Region w gospodarce globalnej		14	14						28	E	4	MP
	1	Zintegrowane zarządzanie w sektorze publicznym		14	14						28	E	4	MP
	1	Informatyczne systemy wspomagania decyzji w sektorze publicznym						28			28	Z	4	MP
	1	Gospodarka obiegu zamkniętego		14	14						28	Z	4	MP
razem po 1. semestrze :										godzin: 224	p. ECTS: 32			
II	2	Modele w gospodarce przestrzennej		14			14				28	Z	4	MP
	2	Polityka miejska		14	14						28	E	4	MP
	2	Efektywność sektora publicznego		14	14						28	E	4	MP
	2	Seminarium magisterskie						28			28	Z	4	MW
	2	Zajęcia kierunkowe do wyboru			28						28	Z	4	MW
	2	Procesy metropolizacji					56				56	Z	8	MP
razem po 2. semestrze :										godzin: 196	p. ECTS: 28			
III	3	Marketing terytorialny		14	14						28	E	3	MP
	3	Seminarium magisterskie						28			28	Z	5	MW
	3	Rewitalizacja miast i obszarów wiejskich		14	14						28	E	3	MP
	3	Zajęcia do wyboru w języku obcym		28							28	E	3	MW
	3	Zajęcia kierunkowe do wyboru		28	112						140	Z	16	MW
razem po 3. semestrze :										godzin: 252	p. ECTS: 30			
IV	4	Seminarium magisterskie						28			28	Z	7	MW
	4	Zajęcia kierunkowe do wyboru		42	56						98	Z	13	MW
	4	Egzamin dyplomowy									0	E	10	MW
razem po 4. semestrze :										godzin: 126	p. ECTS: 30			
										godzin: 798	p. ECTS: 120			

Plan studiów zatwierdzony przez Radę Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ w dniu 19. 04. 2021r.

16. Bilans punktów ECTS

Liczba semestrów i łączna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć, aby uzyskać określone kwalifikacje	4 semestrów, 120 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kontaktowych (wymagających bezpośredniego udziału wykładowców i studentów)	69 punkty ECTS za przedmiot przyznawane są całościowo po weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, a nie odrębnie za poszczególne komponenty (godziny kontaktowe, pracę bieżącą i przygotowanie do zaliczenia). Program studiów przewiduje zajęcia z bezpośrednim udziałem wykładowców i studentów dla każdego przedmiotu. Praca z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów odbywa się zarówno w ramach zajęć zaplanowanych w poszczególnych semestrach, jak i w ramach prac nad projektami, warsztatów, przygotowywaniem przez studentów projektów indywidualnych i grupowych, esejów zaliczeniowych, etc. Wymóg realizacji tych form zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, przedstawiany jest studentom w opisach przedmiotów (w opisach warunków zaliczenia przedmiotów oraz sposobów i kryteriów oceniania). Studenci są zatem informowani o konieczności konsultowania efektów pracy własnej w ramach godzin kontaktowych zarówno w regulaminie studiów (zapis o obowiązku uczestnictwa w zajęciach) jak i szczegółowo w trakcie zajęć przez prowadzących zajęcia i w sylabusach przedmiotów. Na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym bieżąca kontrola uzyskania przez studentów punktów ECTS w ramach zajęć kontaktowych realizowana jest zatem przez prowadzących zajęcia a całościowo kontrolowana przez dyrekcje i rady konsultacyjne poszczególnych instytutów.
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	40
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać realizując moduły kształcenia w zakresie zajęć ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów, o ile program studiów je przewiduje	0 (Program nie przewiduje zajęć ogólnouczelnianych)
Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych ale nie mniejszą niż 5 pkt. ECTS	Kierunek w 90% przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych i 10% do dziedziny nauk ścisłych i przyrodniczych
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru	58

17. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów kształcenia

a) Opis poszczególnych przedmiotów

Opis poszczególnych przedmiotów uwzględnionych w planach kształcenia na kierunku Gospodarka przestrzenna zgodny z wymogami obowiązującymi w tym zakresie w Uniwersytecie Łódzkim zawarty jest w sylabusach.

Sylabus zawiera szczegółowe informacje dotyczące liczby godzin zajęć z uwzględnieniem form kształcenia, liczby punktów ECTS, opisu efektów uczenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), treści programowych, oraz sposobu weryfikacji efektów uczenia. Całościowa charakterystyka efektów uczenia na kierunku *Gospodarka przestrzenna* obejmuje plany studiów, opis przedmiotów zawarty w sylabusach oraz matrycy efektów uczenia. Opisy poszczególnych przedmiotów będą dostępne w USOSweb przed rozpoczęciem zajęć.

b) Relacje między efektami kierunkowymi a efektami uczenia zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów lub modułów procesu uczenia

Relacje między efektami uczenia zdefiniowanymi dla programu studiów (efektami kierunkowymi) z efektami uczenia zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów określa matryca efektów uczenia.

Poniżej zaprezentowano matryce efektów uczenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku *Gospodarka przestrzenna*, z wyszczególnieniem poszczególnych przedmiotów. Analiza matrycy pozwala stwierdzić, że realizacja programu studiów drugiego stopnia na kierunku *Gospodarka przestrzenna* zapewnia osiągnięcie założonych efektów uczenia (wszystkie kierunkowe efekty uczenia są zabezpieczone przez efekty uczenia związane z poszczególnymi przedmiotami).

c) Program studiów nie przewiduje obowiązkowych praktyk zawodowych.

d) Zajęcia zapewniające studentów do udziału w badaniach na studiach II stopnia. Kierunek *Gospodarka Przestrzenna* w programie studiów uwzględnia przedmioty, których istotnym elementem jest angażowanie studentów w samodzielne przygotowanie pisemnych opracowań analitycznych oraz raportów dotyczących wskazanej przez prowadzącego problematyki. Oferuje także zajęcia z metodologii badań społecznych. Ponadto w ramach 3-semesteralnego seminarium magisterskiego studenci pod opieką promotora prowadzą badania dotyczące wybranej przez siebie tematyki. Najlepsze prace magisterskie zgłaszane są również do postępowań konkursowych, które stwarzają szanse publikacji wyników badań zrealizowanych przez studentów.

e) Wykaz i wymiar szkoleń obowiązkowych. Student na I semestrze ma obowiązek odbyć następujące szkolenia:

- przysposobienie biblioteczne - Kurs internetowy *Przysposobienie biblioteczne* realizowany jest za pośrednictwem Uczelnianej Platformy Zdalnego Kształcenia e-Campus;
- szkolenie BHP - Szkolenie BHP i jego zaliczenie przeprowadzane jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (on-line) na Uczelnianej Platformie Zdalnego Kształcenia e-Campus;
- Szkolenie Prawo autorskie - Szkolenie przeprowadzane jest z wykorzystaniem metod i

technik kształcenia na odległość (on-line) na Uczelnianej Platformie Zdalnego Kształcenia e-Campus.

- f) Studenci Kierunku *Gospodarka przestrzenna* mają możliwość uczestniczenia w bogatej palecie zajęć fakultatywnych dostępnych na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym, jak i w innych jednostkach UŁ. Istotne znaczenie mają także praktyczne formy dydaktyczne (debaty środowiskowe, konsultacje społeczne, warsztaty) otwarte dla studentów, realizowane przez różne instytucje i organizację pozarządowe funkcjonujące w mieście i regionie. Kluczowe znaczenie mają:
- cykliczne lub jednorazowe wykłady, warsztaty, dyskusje realizowane przez liczne, interdyscyplinarne koła naukowe funkcjonujące na Uniwersytecie Łódzkim;
 - wykłady prowadzone przez wybitne osobistości świata nauki i praktyki, tak w kraju, jak i z zagranicy, organizowane przez władze Wydziału i Uczelni (np. członkowie Rady Biznesu);
 - wykłady, warsztaty, dyskusje prowadzone przez praktyków, którzy w ramach swojej aktywności zajmują się różnorodną tematyką dotyczącą funkcjonowania obszarów zurbanizowanych;
 - debaty, konsultacje społeczne i dyskusje środowiskowe prowadzone przez różne instytucje publiczne, ruchy miejskie i organizacje pozarządowe, dotyczące strategicznych działań i przedsięwzięć dla rozwoju miasta;
 - zajęcia, dyskusje i spotkania naukowe prowadzone w ramach festiwali nauki, dni kierunków i innych imprez akademickich;
 - różnorodne formy aktywności proponowane w ramach kół naukowych SPATUM i REAL ESTATE.

Matryca efektów uczenia na kierunku Gospodarka przestrzenna - profil ogólnoakademicki

Symbole efektów uczenia	WIEDZA	06GP-1P__W01	06GP-1P__W02	06GP-1P__W03	06GP-1P__W04	06GP-1P__W05	06GP-1P__W06	UMIĘTNOŚCI	06GP-1P__U01	06GP-1P__U02	06GP-1P__U03	06GP-1P__U04	06GP-1P__U05	06GP-1P__U06	06GP-1P__U07	06GP-1P__U08	06GP-1P__U09	06GP-1P__U10	KOMPETENCJE SPOŁECZNE	06GP-1P__K1	06GP-1P__K2	06GP-1P__K3	06GP-1P__K4	06GP-1P__K5	
Ekonomia środowiska		+	+	+		+			+			+	+	+		+	+			+			+	+	
Ekonomia społeczna		+	+	+					+					+		+	+				+	+			+
Prawo publiczne		+		+			+					+					+								+
Polityka regionalna		+	+	+	+				+			+	+	+			+				+		+	+	+
Region w gospodarce globalnej		+	+	+	+				+				+	+							+	+			
Zintegrowane zarządzanie w sektorze publicznym		+		+					+			+			+	+						+	+		
Informatyczne systemy wspomaganie decyzji w sektorze publicznym			+	+	+	+			+	+	+		+								+			+	
Gospodarka obiegu zamkniętego		+	+	+			+		+				+			+	+				+	+	+	+	
Modele w gospodarce przestrzennej			+	+	+	+			+	+	+		+		+						+				+
Polityka miejska		+	+	+					+							+	+					+	+	+	+
Efektywność sektora publicznego		+	+	+					+			+	+								+			+	+
Seminarium magisterskie		+	+	+	+		+		+					+	+		+	+			+	+			
Zajęcia kierunkowe do wyboru		+	+	+	+	+			+	+	+	+				+		+			+				+
Zajęcia do wyboru w języku obcym			+	+	+	+			+	+	+		+		+						+				+
Procesy metropolizacji		+	+	+					+	+		+	+			+	+	+			+	+	+	+	+
Marketing terytorialny		+		+	+		+		+			+	+	+		+	+				+	+		+	
Rewitalizacja miast i obszarów wiejskich		+	+	+					+			+	+								+		+	+	+
Egzamin dyplomowy		+	+	+	+	+					+	+	+				+				+				